

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

21 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Vasile Galescu în numele inculpatului Malanciuc Gheorghii, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Șoldănești din 23 decembrie 2014 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 aprilie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Malanciuc Gheorghii Vladimir, *născut la 04 mai 1994, originar și domiciliat în s. Vadul-Rascov, r-nul Șoldănești.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 23.01.2012 – 28.03.2012;

Instanța de apel: 25.04.2012 – 05.12.2012;

Prima instanță: 23.01.2012 – 23.12.2014;

Instanța de apel: 16.01.2015 – 08.04.2015;

Instanța de recurs: 07.07.2015 – 21.10.2015.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Șoldănești din 28 martie 2012, Malanciuc G. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, la 8 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că, Malanciuc G. la 05 decembrie 2011, aproximativ ora 00:00, aflîndu-se în s. Poiana, r-l Șoldănești, împreună cu Rînja S. și Lomaca A., fiind în stare de ebrietate, în urma unui conflict apărut între ei și Golban A., din relații ostile, intenționat i-au aplicat ultimului multiple lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite regiuni ale corpului, cauzîndu-i potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 334D din 19 decembrie 2011, vătămări corporale în formă de insuficiențe poliorganice. Din cauza loviturilor aplicate, la

14.12.2011 a survenit decesul victimei, ca rezultat al agravării traumelor apărute în urma loviturilor.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 151 alin. (4) Cod penal, vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, adică *vătămarea care este periculoasă pentru viață ori care a provocat pierderea vederii, auzului, graiului sau a unui alt organ ori încetarea funcționării acestuia, o boală psihică sau o altă vătămare a sănătății, însoțită de pierderea stabilă a cel puțin o treime din capacitatea de muncă, ori care a condus la întreruperea sarcinii sau la o desfigurare iremediabilă a feței și/sau a regiunilor adiacente, care a provocat decesul victimei.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401- 402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către succesorul părții vătămate Gorban V., avocatul Galescu V. în numele inculpatului Malanciuc G. și reprezentantul legal al inculpatului, Reu E.

3.1. Prin apelul declarat, succesorul părții vătămate a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, potrivit căreia inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră, iar acțiunea civilă să fie admisă integral.

În cererea de apel, succesorul părții vătămate a menționat că, prima instanță i-a stabilit inculpatului o pedeapsă prea blândă, fără a lua în considerație categoria infracțiunii săvârșite și gradul pericolului social al consecințelor survenite în urma săvârșirii acesteia.

Succesorul părții vătămate a mai indicat că, nu este de acord cu soluția instanței și în latura civilă a sentinței, motivînd că prima instanță nu a dispus încasarea a nici unei sume de bani. În acest sens, solicită să fie încasată suma de 28 010 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 100 000 lei cu titlul de prejudiciu moral.

3.2. Avocatul Galescu V. prin apelul declarat împotriva sentinței, a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpatul să fie achitat, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de către acesta.

În motivarea cererii de apel avocatul a indicat că, vinovăția inculpatului nu a fost dovedită prin probele administrate și cercetate în ședința de judecată, iar concluzia primei instanțe nu corespunde realității obiective și materialelor cauzei penale.

De asemenea, a mai indicat că, la judecarea cauzei în prima instanță inculpatului i s-a încălcat flagrant dreptul la apărare, prin faptul că fără temei a respins demersurile apărării privind înmînarea rechizitoriului reprezentantului legal al inculpatului și audierea în ședința de judecată a expertului medico-legal Lipovan O., care a efectuat expertiza medico-legală a cadavrului părții vătămate. După părerea apărării, audierea ultimului era extrem de necesară pentru a clarifica circumstanțele în care a fost săvârșită infracțiunea.

3.3. Reprezentantul legal al inculpatului, Reu E. a declarat apel împotriva sentinței solicitînd casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, într-un alt complet de judecată.

Reprezentantul legal al inculpatului în cererea de apel a indicat că, prima instanță a pronunțat o sentință ilegală, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă prea aspră, în pofida faptului că acesta era minor. A menționat că, atât inculpatului, cât și ei, nu le-a fost înmînată copia de pe rechizitoriu și nici nu i s-a permis să facă cunoștință cu materialele dosarului penal, prin care fapt le-au fost încălcat flagrant dreptul la accesul liber la justiție.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 decembrie 2012 apelurile declarate au fost admise, sentința a fost casată și s-a dispus remiterea cauzei la rejudicare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

5. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a menționat că, audiind participanții la proces, raportînd situația de fapt la cea de drept, cercetînd argumentele invocate de părți, în coraport cu materialele dosarului penal, s-a ajuns la concluzia că apelurile declarate sunt întemeiate și urmează a fi admise.

Astfel, instanța de apel, a reținut că la examinarea cauzei, prima instanță nu a dat eficiență deplină prevederilor art. 344, 33-34 Cod de procedură penală și a examinat cauza cu grave încălcări ale legii procesuale, încălcări ce duc la nulitatea actelor procedurale emise.

În acest sens, instanța de apel a indicat că, dosarul penal privind învinuirea lui Malanciuc G. nu a fost repartizat conform normelor legale, iar la materialele dosarului nu există nici o rezoluție de repartizare a președintelui instanței a acestei cauze judecătorului Ghilas I., care a examinat prezenta cauză. Respectiv, cauza a fost examinată cu încălcarea prevederilor de la art. 344 Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel a constatat faptul că, prima instanță a mai admis o eroare gravă la judecarea cauzei penale privind învinuirea lui Malanciuc G., din considerentul că judecătorul care a examinat cauza a fost în imposibilitate de a o judeca, deoarece conform materialelor dosarului tot el a judecat cauza penală în privința celorlalți doi participanți Rînja S. și Lomaca A. Deci, judecătorul Ghilas I. și-a expus deja părerea privind vinovăția inculpatului în hotărîrea adoptată anterior, respectiv, într-un cadru procesual, potrivit cerințelor art. 33 alin. (2) Cod de procedură penală, acesta era în situația de incompatibilitate și urma, conform prevederilor art. 34 Cod de procedură penală să înainteze declarație de abținere de la judecarea cauzei.

Din considerentele menționate supra, instanța de apel a conchis că, prima instanță la emiterea sentinței nu a ținut cont de prevederile art. 33-34, 344 Cod de procedură penală, pe motiv că cauza penală nu a fost repartizată conform prevederilor normelor procesuale și a fost examinată de un complet de judecată lipsit de competența legală, iar în urma acestui fapt prima instanță a pronunțat o sentință ilegală. Din aceste motive instanța de apel a admis apelurile declarate, a casat parțial sentința și a remis cauza la rejudicare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

6. Rejudecînd cauza, Judecătoria Șoldănești prin sentința din 23 decembrie 2014, inculpatul Malanciuc G. a fost recunoscut vinovat și condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal. În baza art. 79 alin. (1) Cod penal, inculpatului i

s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă a fost lăsată spre soluționare în ordinea procedurii civile la adresarea părții vătămate Gorban V. cu cerere de chemare în judecată.

7. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401- 402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către procuror, succesorul părții vătămate Gorban V. și avocatul Galescu V. în numele inculpatului Malanciuc G.

7.1. Procurorul în cererea de apel declarată, a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpatului Malanciuc G. să-i fie stabilită o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal în mărime de 7 ani închisoare cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

În cererea de apel declarată, procurorul a criticat soluția primei instanțe în partea stabilirii pedepsei inculpatului, considerînd că, la caz, instanța a stabilit inculpatului o pedeapsă prea blîndă și neproportională cu pericolul social a acțiunilor infracționale comise.

Procurorul a mai menționat că, la aplicarea pedepsei instanța nu a luat în considerare criteriile generale de individualizare a pedepsei, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, precum și de persoana inculpatului, de faptul că acesta nu și-a recunoscut vinovăția, nu se căiește sincer de cele săvîrșite și nu a recuperat în niciun fel prejudiciul cauzat.

Prin urmare, în acest caz procurorul a considerat că, scopul pedepsei penale nu a fost atins, astfel nefiind restabilită echitatea socială, fără corectarea condamnatului, fapte prevăzute în art. 61 Cod penal, motiv care duce la casarea sentinței.

7.2. În cererea de apel succesorul părții vătămate a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră, iar acțiunea civilă să fie admisă integral.

Succesorul părții vătămate a menționat că, prima instanță i-a stabilit inculpatului o pedeapsă prea blîndă, fără a lua în considerație categoria infracțiunii săvîrșite și gravitatea consecințelor survenite în urma săvîrșirii acesteia.

De asemenea, a indicat că, nu este de acord cu soluția instanței în latura civilă a sentinței, deoarece instanța nu a dispus încasarea a nici unei sume de bani. În acest sens solicită să fie încasată suma de 28 010 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 100 000 lei cu titlul de prejudiciu moral, considerînd că sumele solicitate au fost demonstrate prin probe.

7.3. Apel a mai declarat și avocatul Galescu V., prin care solicită casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpatul Malanciuc G. să fie achitat, din motiv că fapta nu a fost săvîrșită de către acesta.

În argumentarea apelului, a indicat că, prima instanță la judecarea cauzei nu a ținut cont de principiile generale ale actului de înfăptuire a justiției, din care motiv consideră sentința pronunțată, ca fiind una ilegală, neîntemeiată, pronunțată contrar prevederilor art. 384 Cod de procedură penală.

Avocatul a mai precizat că, pe parcursul judecării cauzei nu au fost prezentate suficiente probe care ar demonstra cu certitudine implicare directă a inculpatului la maltratarea părții vătămate, care ulterior a decedat, deoarece din declarațiile inculpatului se constată faptul că acesta cu partea vătămată nu s-au cunoscut și nici nu se aflau în relații ostile.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 aprilie 2015 a fost admis apelul procurorului, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit căreia inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la 7 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip închis.

Apelurile declarate de către succesorul părții vătămate și a avocatului Galescu V. în numele inculpatului Malanciuc G. au fost respinse ca fiind nefondate.

Iar dispozițiile sentinței în privința acțiunii civile au fost menținute fără modificări.

9. Pentru a se pronunța asupra soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a încadrat juridic fapta inculpatului în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, însă incorect a stabilit mărimea pedepsei inculpatului, pe care instanța de apel a considerat-o prea blîndă și care nu va atinge scopul pedepsei penale, atît în corectarea inculpatului, cît și prevenirea comiterii de noi infracțiuni de către inculpat, dar și de către alte persoane.

În același context, instanța de apel a subliniat faptul că, este corectă poziția primei instanțe cu privire la aplicarea art. 79 Cod penal la stabilirea pedepsei inculpatului, deoarece acesta a săvîrșit infracțiunea fiind încă minor.

Totodată, instanța de apel a considerat just de a interveni în mărimea pedepsei stabilite inculpatului, ținînd cont de personalitatea inculpatului Malanciuc G., care a comis infracțiunea în cauză în perioada minoratului și anterior comiterii acestei infracțiuni nu a fost tras la răspundere penală, de faptul că nu a recunoscut vina de cele comise și nu a recuperat dauna suportată de succesorul legal.

Drept urmare, instanța de apel a considerat necesar de aplicat o pedeapsă sub formă de închisoare sub limita minimă prevăzută de legea penală în mărime de 7 ani, fiind o pedeapsă echitabilă situației de fapt și de drept, considerînd că anume această pedeapsă va atinge scopul pedepsei penale prevăzut la art. 61 Cod penal.

Totodată, instanța de apel a menționat că, argumentele invocate de către partea apărării referindu-se la faptul că nu a existat relații ostile între inculpat și partea vătămată și că inculpatul nu a fost prezent în momentul consumului de băuturi alcoolice împreună cu Gorban A., Reu R., Lomaca A., și Rînja S. le consideră neîntemeiate și nu-și găsesc confirmare în declarațiile martorilor interogați în cauza penală nominalizată.

Referitor, la solicitarea succesorului părții vătămate de a admite integral acțiunea civilă, instanța de apel a notat că, prima instanță corect a ajuns la concluzia de a lăsa soluționarea acțiunii civile în ordine civilă, acordîndu-i dreptul succesorului legal al părții vătămate de a se adresa în instanța civilă.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a statuat că, succesorul părții vătămate nu s-a expus clar din ce constă prejudiciul material suportat în urma decesului victimei și

totodată nu este clar care sunt pretențiile civile ale succesorului față de Rînja S. și Lomaca A., ceilalți doi participanți la săvîrșirea infracțiunii. De asemenea, nu au fost clare și pretențiile succesorului părții vătămate față de Malanciuc G.

Astfel, instanța de apel s-a aflat în imposibilitate de a stabili necesitatea încasării de la Malanciuc G. dauna materială, cât și cea morală, fiind existentă deja o hotărîre prin care s-a dispus încasarea acestor daune de la ceilalți doi participanți, Rînja S. și Lomaca A.

10. La 18 iunie 2015 avocatul Galescu V. în numele inculpatului a atacat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit căreia inculpatul Malanciuc G. să fie achitat.

În susținerea celor invocate, recurentul menționează că instanța de apel nu s-a expus în decizia sa asupra tuturor motivelor indicate în apel și nu a apreciat în mod obiectiv declarațiile martorilor audiați în această cauză penală.

Recurentul mai indică că, inculpatul în momentul comiterii infracțiunii nu se afla în relații ostile cu partea vătămată, mai mult ca atît acesta nu a participat în acea seară la consumarea băuturilor alcoolice împreună cu partea vătămată Gorban A. și ceilalți doi participanți Rînja S. și Lomaca A.

Respectiv, consideră că din circumstanțele menționate este evidentă neimplicarea inculpatului la săvîrșirea infracțiunii incriminate, fapt din care rezultă nevinovăția inculpatului Malanciuc G. în săvîrșirea infracțiunii incriminate prin rechizitoriu.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat pe dispozițiile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

11. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, acuzatorul de stat a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Galescu V. în interesele inculpatului Malanciuc G., menționînd că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece criticele recurentului nu au fost argumentate conform exigențelor stipulate de art. 427 din Codul de procedură penală.

12. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente:

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 08 aprilie 2015 în prezența procurorului, inculpatului și a avocatului Galescu V., fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (Vol.III f.d. 23). Părțile prezente au fost înștiințați despre ziua pronunțării deciziei motivate, care a fost pronunțată la 13 mai 2015, și tot în aceeași zi inculpatul a primit copia deciziei contra

semnătură. (Vol.III, f.d. 35), ceea ce a constituit o posibilitate reală de a declara recurs, în termenul stabilit de lege.

În atare împrejurări, instanța de recurs constată că, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 13 mai 2015, expiră la 15 iunie 2015, iar aceasta fiind considerată ultima zi de declararea a recursului.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, termenul de 30 zile de contestare cu recurs a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat de către avocatul inculpatului, deoarece recursul a fost declarat la 18 iunie 2015, adică peste 3 zile de la data scurgerii termenului de 30 de zile de declarare a recursului ordinar.

În contextul dat, instanța de recurs consideră necesar de reținut că, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat de către avocatul Galescu V. în numele inculpatului Malanciuc G. este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

13. Pentru aceste motive, în conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Galescu Vasile în numele inculpatului Malanciuc Gheorghii împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 aprilie 2015, în cauză penală privindu-l pe ***Malanciuc Gheorghii Vladimir***, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 noiembrie 2015.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru